

Projev vůle účastníků řízení

Procesní reakce soudu se může vztahovat jen k tomu, co účastník objektivně vyjádřil; nikoli k tomu, co projevilo toliko zamýšlel. Každý procesní úkon je vždy nutno posuzovat z objektivního hlediska, to jest podle toho, jak byl navenek projeven, nikoli podle toho, zda mezi projeveným procesním úkonem a vnitřní vůlí jednatelů je skutečný souhlas. Ani vnitřní rozpor mezi tím, co účastník zamýšlel, a tím, co skutečně (navenek) projevil, nezbavuje procesní úkon, který byl učiněn, účinků, jež s ním procesní právo spojuje.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 26 Cdo 716/2003, ze dne

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce Stavebního bytového družstva H. K. proti žalovanému P. J., o zaplacení 7.080,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 14 C 112/97, o dovolání žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. října 1998, č. j. 21 Co 66/98-24, tak, že dovolání zamítl.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Hradci Králové (soud prvního stupně) rozsudkem ze dne 27. ledna 1998, č. j. 14 C 112/97-16, vyhověl žalobě a žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci částku 7.080,- Kč s příslušenstvím tam specifikovaným a náklady řízení, vše do tří dnů od právní moci rozsudku.

Proti rozsudku soudu prvního stupně podal žalovaný odvolání, které vzal zpět podáním ze dne 26. března 1998, doručeným osobně soudu prvního stupně téhož dne. Odvolací soud poté usnesením ze dne 16. října 1998, č. j. 21 Co 66/98-24, odvolací řízení zastavil a rozhodl o nákladech odvolacího řízení.

Proti usnesení odvolacího soudu podal žalovaný - nezastoupen advokátem - dne 25. listopadu 1998 podání označené jako „Dovolání proti rozhodnutí - Usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, č. j. 21 Co 66/98-24, stížnost“, následně doplněné podáním ze dne 14. února 2003, sepsaným zmocněnou advokátkou. V dovolání uplatnil dovolací důvody podle § 241 odst. 3 písm. b/ a d/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou s účinností od 1. ledna 2001 zákonem č. [30/2000](#) Sb. (dále jen „o.s.ř.“). Namítl, že „svá odvolání nikdy nevezl zpět, ani se jich nevzdal“. Současně uvedl, že rozsudek soudu prvního stupně spočívá - z důvodů zde rozvedených - na nesprávném právním posouzení věci. Z obsahu dovolání vyplývá dovolací návrh na zrušení rozhodnutí soudů obou stupňů a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Podle části dvanácté, hlavy první, bodu 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. před 1. lednem 2001) nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se

projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů. Bylo-li napadené rozhodnutí vydáno dne 16. října 1998, dovolací soud dovolání projednal a o něm rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou zákonem č. [30/2000](#) Sb. (dále opět jen „o.s.ř.“).

Nejvyšší soud – po zjištění, že dovolání bylo podáno včas a k tomu oprávněným subjektem (žalovaným), řádně zastoupeným advokátem (§ 240 odst. 1, § 241 odst. 1 a 2 o.s.ř.) a že jde o rozhodnutí, proti němuž je dovolání podle § 238a odst. 1 písm. f/ o.s.ř. přípustné, neboť směřuje proti rozhodnutí odvolacího soudu, jímž bylo odvolací řízení zastaveno – přezkoumal bez jednání (§ 243a odst. 1 o.s.ř.) napadené rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 242 odst. 1 a 3 o.s.ř. a dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Podle § 242 odst. 1 a 3 o.s.ř. dovolací soud přezkoumá rozhodnutí odvolacího soudu v rozsahu, ve kterém byl jeho výrok napaden; přitom je vázán uplatněnými dovolacími důvody včetně toho, jak je dovolatel obsahově vymezil. Z ustanovení § 242 odst. 3 věty druhé o.s.ř. vyplývá povinnost odvolacího soudu přihlídnout k vadám řízení uvedeným v § 237 o.s.ř. (jejich existence nebyla tvrzena a ze spisu se nepodává) a k tzv. jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241 odst. 3 písm. b/ o.s.ř.). Dospěl k závěru, že ani posléze uvedenou vadou není řízení v projednávané věci postiženo; přitom je nerozhodné, že rovněž na ustanovení § 241 odst. 3 písm. b/ o.s.ř. dovolatel v dovolání odkázal. Po obsahové stránce lze totiž dovolací argumenty žalovaného podřadit ustanovení § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř. Jde tak o dovolací důvod podle citovaného ustanovení, jímž lze odvolacímu soudu vytknout, že jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Podle § 207 odst. 2 o.s.ř. dokud o odvolání nebylo rozhodnuto, je možno vzít je zpět; v takovém případě odvolací soud odvolací řízení zastaví. Vzal-li někdo odvolání zpět, nemůže je podat znovu.

Procesní úkon účastníka řízení soud posuzuje podle jeho obsahu, i když je nesprávně označen (§ 41 odst. 2 o.s.ř.).

Obsahové náležitosti zpětvzetí odvolání zákon nestanoví; ze smyslu ustanovení § 207 odst. 2 o.s.ř. plyne, že jsou jimi ty, z nichž lze bez rozumných pochybností dovodit, že odvolatel vyjadřuje rezignaci na původní záměr, aby dříve napadené rozhodnutí (soudu prvního stupně) bylo podrobeno přezkumu, a aby o odvolání bylo (vůbec) věcně rozhodnuto (srov. rozhodnutí bývalého Nejvyššího soudu ČSR, sp. zn. 1 Cz 56/69, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 82/1970). Jinak řečeno, zpětvzetím odvolání podle § 207 odst. 2 o.s.ř. dává účastník najevo, že nežádá, aby odvolání bylo projednáno.

Z pojmu a povahy procesních úkonů vyplývá, že v sobě zahrnují jistý, zpravidla výslovně vyjádřený projev vůle. Všeobecnou podmínkou procesního úkonu tudíž je, aby zde vůbec byla vůle určitý projev učinit; tam, kde tato vůle není (například při fyzickém donucení) nebo kde zákon jistě osobě způsobilost k projevu vůle odpírá, není ani procesního úkonu. Jiná je však otázka, je-li způsobilost takového úkonu vyvolat procesní následky závislá na tom, zda se vůle úkonem projevená shoduje se skutečnou vůlí účastníka řízení, resp. zda je procesní úkon účinný i tehdy, jestliže se projevená vůle s jeho skutečnou vůlí neshoduje.

Procesní úkony jsou projevy vůle účastníků, jejichž adresátem je soud, a jež se týkají okolností, významných pro průběh a vedení soudního řízení. Jelikož k organizaci řízení je povolán soud, nenastávají účinky procesních úkonů účastníků zpravidla samy o sobě, ale až v souvislosti s těmi procesními projevy, kterými na ně soud reaguje. Procesní reakce soudu se proto logicky může vztahovat jen k tomu, co účastník objektivně vyjádřil; nikoli k tomu, co projevit toliko zamýšlel. Každý procesní úkon je tedy vždy nutno posuzovat z objektivního hlediska, to jest podle toho, jak byl navenek projeven, nikoli podle toho, zda mezi projeveným procesním úkonem a vnitřní vůlí jednatel je skutečný souhlas. Ani vnitřní rozpor mezi tím, co účastník zamýšlel, a tím, co skutečně (navenek) projevil, nezbavuje procesní úkon, který byl učiněn, účinků, jež s ním procesní právo spojuje (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.5.1997, sp. zn. 2 Cdon 1646/96, a rozsudek /jeho odůvodnění/ téhož soudu ze dne 26.2.1998, sp. zn. 3 Cdon 1430/96, uveřejněné v časopise Soudní judikatura pod č. 69/1997 a č. 81/1998).

Jestliže dovolatel doručil soudu prvního stupně dne 26. března 1998 podání, v němž uvedl, že „na základě poznatků při odvolacím řízení dne 25.3. 1998, č. j. 14 C 242/96 ruší podané odvolání ze dne 16.3.1998“, vyvodil z toho odvolací soud důsledky ve smyslu citovaného § 207 odst. 2 o.s.ř. právem, neboť dovolatel jednoznačně a způsobem nevzbuzujícím pochybnosti vyjádřil, že nadále nežádá, aby jeho odvolání bylo věcně projednáno.

Zbývá dodat, že k obsahově shodným závěrům dospěl dovolací soud již v rozhodnutí ze dne 31. července 2002, sp. zn. 29 Odo 500/2002, uveřejněném pod č. 175 v sešitě č. 9 z roku 2002 časopisu Soudní judikatura. V citovaném rozhodnutí totiž dovodil, že zpětvzetí dovolání je jednostranným procesním úkonem účastníka, jehož účinky nastávají tím, že dojde soudu; stane-li se tak, nelze zpětvzetí odvolat, ani je dodatečně podmínit. Stejně tak v projednávané věci – když procesní úprava zpětvzetí odvolání a zpětvzetí dovolání je obdobná – nemá dovolací soud důvodu se od uvedeného závěru odchýlit.

Rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na správném právním posouzení věci a dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř. tak nebyl uplatněn opodstatněně. Dovolání proto nelze považovat za důvodné a dovolací soud jej podle § 243b odst. 1 věty před středníkem o.s.ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dovolání](#)
- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Význam řízení](#)
- [Vzájemné plnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)